

ΙΕΡΑ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ  
ΕΚ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1897



ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΚΟΚΚΟΤΑΚΗΣ

**Η** Ιστορία βεβαίως θα περισυλλέξη ημέραν τινά μετὰ στοργῆς καὶ εὐγνωμοσύνης τὰ ὀνόματα τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἀνδρείων, οἵτινες ὑπῆρξαν ἥρωες ἅμα καὶ θύματα κατὰ τὴν πολεμικὴν ἱλαροτραγωδίαν τοῦ 1897, καὶ οἱ ὅποιοι, αὐτοθυσιαζόμενοι πρὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ καθήκοντος, συνεκράτησαν καὶ διέσωσαν τὸ γόητρον τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος. Μία ἰδιαίτερα πινακοθήκη, ἐντὸς ἱεροῦ τινος τεμένους,

ἔπρεπε νὰ διασώσῃ τὰς ὀλίγας φωτεινὰς μορφάς, αἵτινες διέλαμπαν κατὰ τὰς ζοφεράς ἐκείνας ἐθνικὰς σελίδας, καὶ νὰ παραδώσῃ ἀνεξίτηλα τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν εὐλάβειαν τῶν μεταγενεστέρων.

Τὸ ἡμέτερον «Ἡμερολόγιον», σεμνυνόμενον ὅτι ἐπιτελεῖ ἐν τοιοῦτο καθήκον, γνωρίζει νῦν εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ τὴν μορφήν ἐνὸς τῶν ἀνδρείων καὶ εὐγενῶν τέκνων τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ὅστις διὰ τοῦ τιμίου τοῦ αἵματος ἐξηγίασε καὶ οὗτος μετὰ τῶν ὀλίγων ἄλλων τὰς ἀμαρτίας τοῦ παρελθόντος...

Ὁ ταγματάρχης Ἀθανάσιος Ι. Κοκκοτάκης ἀνήκει εἰς τὴν ἔγκριτον καὶ ἱστορικὴν οἰκογένειαν τῆς Ναυπακτίας. Ὁ πάππος αὐτοῦ Νικόλαος, ἡγούμενος τοῦ εὐρέος συγγενικοῦ κύκλου, προέταξε τὰ στήθη αὐτοῦ κατὰ τῆς τουρκικῆς τυραννίας, πλείστας ἐντεῦθεν ὑποστάς καταδιώξεις παρὰ τῶν αὐλοκολάκων τοῦ Ἀλῆ-πασᾶ, μετασχὼν δὲ καὶ διακροίθεις ἐπὶ ἀνδρείᾳ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821. Τοῦτου οἱ δύο υἱοί, Δημήτριος καὶ Ἰωάννης, ὧν ὁ πρῶτος ἀντεπροσώπευσε πολλάκις ἐπὶ Ὀθωνος τὴν Ναυπακτίαν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ, διεκρίθησαν κληρονομήσαντες τὰς πατρικὰς ἀρετὰς καὶ τιμηθέντες ὑπὸ τῆς πολιτείας ὡς ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος.

Υἱὸς τοῦ Ἰωάννου ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος Ἀθανάσιος, γεννηθεὶς τῷ 1842. Ἐμπλεὺς πολεμικοῦ μένους ἐκ παραδόσεως καὶ ἐξ ἀνατροφῆς, φιλοδοξῶν νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καθ' ἣν τότε ἐποχὴν ὄνειρα μεγάλα ἠλέκτριζον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν ἐλληνικὴν φυλὴν, κατετάχθη ὡς ἐθελοντὴς ἐν τῷ ἐλληνικῷ στρατῷ, νεώτατος, μόλις εἰκοσαετῆς. Ἐκραγείσθης τῆς Κρητικῆς Ἐπαναστάσεως τῷ 1866, ὑπαξιωματικὸς ὢν, ἔσπευσεν ἐνθουσιώδης εἰς τὴν ἀγωνιζομένην νῆστον ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Π. Κορωναῖον, ἐνθα λαβὼν μέρος εἰς πολλὰς μάχας ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τοῦ πυρός καὶ πληγωθεὶς βαρέως ἐπ' ἀνέκαμψεν εἰς Ἀθήνας. Ἐπανελθὼν καὶ αὖθις εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ διεκρίθη ἐπὶ σπανίᾳ στρατιωτικῇ ἀρετῇ. Ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἣν τότε ἐλυμαίνοντο στίφη κακοποιῶν, παρέσχε λαμπράς καὶ ἀλησμονήτους ἐκδουλεύσεις· τόσον, ὥστε αὐθόρμητος ἡ πολιτεία ἐτίμησεν αὐτόν, λοχαγὸν ὄντα, ἐντὸς τετραμήνου διὰ τε τοῦ Ἀργυροῦ καὶ τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ. Προήχθη βαθμηδὸν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταγματάρχου, ἐπεφυλάσσετο δ' αὐτῷ μέλλον εὐρύτερον.

Ἀλλὰ τὸ νεανικὸν αὐτοῦ ὄνειρον, ὅπερ τὸν εἴλκυεν εἰς τοὺς κινδύνους καὶ τὰ μεγάλα τολμήματα, τὸ ὄνειρον τοῦ νὰ πέσῃ ἐνδόξως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς πατρί-

δος, ἐπέπρωτο νὰ ἐπαληθεύσῃ, ἀλλὰ φεῦ ! ὑπὸ συνθήκας λίαν δυσμενεῖς διὰ τὸ ἔθνος. Διοικῶν τὸ 2ον τάγμα τοῦ 6ου συντάγματος κατὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμον τοῦ 1897 διέπρεψεν εἰς τὴν ἐν Ἠπείρῳ φονικωτάτῃ μάχῃ τοῦ Γριμπόδου, ἐπὶ διήμερον διαρκέσασαν· προσπαθῶν δὲ νὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ὄλην τὴν φλόγα τῆς ἰδίας φιλοπατρίας καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ θάρρους καὶ τῆς αὐτοθυσίας, ἐξετέθη εἰς τὸ ἐχθρικὸν πῦρ καὶ ἐπλήγη θανάσιμως τὴν 1ην Μαΐου 1897. Ἐκ τοῦ τραύματος ἀπεβίωσε μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγκαταλιπὼν σύζυγον καὶ ἑξ ὀρφανὰ ἀνήλικα, ὡς μόνην δὲ κληρονομίαν εἰς αὐτὰ τὸ τιμημένον στρατιωτικὸν του ὄνομα. Ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ κ. Στράτου, τοῦ ἐνεργήσαντος ἐνόρκους ἀνακρίσεις περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἀξιωματικῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν δράσιν ἐν Ἠπείρῳ, γίνεται εὐφημος μνεῖα καὶ ἀποδίδεται ὁ δίκαιος ἔπαινος εἰς τὸν ἀνδρείως πεσόντα στρατιώτην.

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγαις γραμμαῖς ὁ Ἄθαν. Κοκκοτάκης. Γενναῖος, ὑπερήφανος, εὐγενὴς τὸ φρόνημα, ἀγαθώτατος τὸν ψυχὴν, ἱπποτικὸς τὸν χαρακτῆρα, οὐδενὶ οὐδέποτε δούς ἀφορμὴν παραπόνου, ἐν καὶ μόνον ἰδανικὸν εἶχε — τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος· μίαν καὶ μόνην λατρείαν — τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀκραιφνῇ ἀγάπην, ὑπὲρ ἧς καὶ ἐθυσιάσθη.

## “ΕΙΣ ΜΑΘΗΤΡΙΑΝ.,

 Α νᾶssουε ἀμυγδαλιά, τρελὴ γαλανομμάτα,  
ἐλουλουδίσαν πρῶϊμα τὰ παιδικά σου νιάτα,  
κι' ἡ μάνα σου δὲν ἔπρεπε στὸν κόσμον νὰ σέ βγάνῃ  
μὲ τὴν προστέλλα τοῦ σκολειοῦ καὶ μὲ κοντὸ φουστάνι.

Παράτενο ! τόσο μικρή, νὰ φαίνεσαι κοπέλα...  
κι' ὅτι μὲ τὸ παιδιάτικο τὸ ντύσιμο εἶσαι τρέλα  
καὶ πᾶς ζητώντα σκοτωμοὺς μὲ τὸ κοντὸ φουστάνι,  
γιά δὲ στό λέ' ἡ δασκάλα σου. κι' ἂν σοῦ τὸ πῇ τί χάνει...;

Ἔτσι ντυμένη ὅταν τραβᾷς γοργή γιὰ τὸ σκολεῖό σου,  
ὄλους, τρελοὺς καὶ φρόνιμους, τοὺς πέρνεις στὸ λαιμό σου.  
Κι' ἀλήθεια .. Εἶναι κόλασι, τόσο κοντὸ φουστάνι  
κοπέλα, ἀπ' τῇ δασκάλα τῆς ψηλότερῃ, νὰ βάνῃ.

Ἄ ρ τ α

Α. ΓΑΒΡΙΛΗΣ